

રાષ્ટ્રીય અધ્યાપક મહાનિ લાભાર્થે

ઓરમ. Reg No. 74

મહર્ષિ પરશુરામ.

લેખક —

માધવરાવ ભાસ્કરરાવ કર્ણિક, સુરત
સફળુણી શશીકળા, રાજર્ષિ ભત્રુરિ, સ્વામી ભકત
સુરપાલ આદીના લેખા.

પ્રકાશક —

મગનલાલ નરૌત્તમદાસ

આપાનેરી

સુ અ માલવીયાજી શાળા ન. ૬

ગોપીપુરા, સુરત.

સુરત, અરાનપુરી ભાગેળ આજીવાલ્કી પોળમા આવતા શ્રી
'અખીકા વીજ્ય' પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમા હન્ગોવતદામ
હન્ગીશનદાસે છાપ્યું.

કિમત ૦-૧-૦

૨૦૨૦

સાંસ્કૃતિક
સંસ્થા

મહર્ષિ પુશુરામ.

આવિના પ્રવેશ—

ઓહૂમ્ જય જય જય ત્રાતા . (૨)

સુખ કરના દુખ હરિવહાર,
આવિનારી જય જય કરનાર,
જાડા જન તુ દુખજન સર્વેશ્વર,
ત્ર્યુ સુખ શાતા

સન નાટના
જન હા છે, વિના વિષુ નિત્યકાર છે
શીન નાગી, વય રામો, શકુ ધત્તી, અતગ્યામી, મુરમુનિ
વ તુજ ગુણુ ગાત

પ્રથમ પ્રથમ નિકલજગતમા વિગતગતા આજસ અમુયા અને આત્મા
વાદાના અવનત યુગમા ભારતમા જન્મ લઈ ભાગતની
ભાગિતવ્યતાનો ભાનુ ભાન્યાકારમા પુન પ્રકટાવનાર પુણ્ય
લોક પયમરેએ પાનાની પ્રતિભા વડે જગતને જીવન
આપી જનાડી દિવનુ દિગ બનાવ્યુ છે અને પૃથ્વિને
પ્રાણુમળનો પુણ્ય પ્રભાવ પરખાવ્યો છે મૈત્રીકાના શોરધી
દેહીનો દેગ દુ મળેને દક્ષીની દહ દિગ્વીજય મેળવવામા
અધિક આવત્યક છે એ સનાતન મત્ય મિધ્ધાતનોજ
નમન નૃષ્ટિમા સર્વેશ નિજય થાય છે

ઈન્ને આપની એ અર્ધ દ્ય મન્યતામા મને માત્ર મુખી-
નાજ માયમ પડે છે
તવારને તિવાજથી દહ તિરને તોડી નાખનાર સર્વથા
શોકવી ગડ છે.

गूजरात विद्यापीठ ग्रंथालय

[गुजराती कॉपीराइट विभाग]

अनुक्रमांक १०१०३ वर्गीक

पुस्तकनु नाम मरवि परशुराम

विषय ३ : २

સમશીરથી કેર વરસાની જોરને તેને ઘેર પણ જોર કરાય છે
 અને તદ્વારના વારથી મોટા મોટા મહારવીના માનને
 મરિત પણ મ્હાન થાય છે
 પહેલો' તો આપને એનો અત્યારેજ પ્રત્યક્ષ પરિચય થશે.
 આત્મબળના અપૂર્વ પ્રભવથી અખી । અવની ડોહી જશે
 પરમયોગી પરશુરામ અને રઘુકુળ દીપકરામ ॥ કામ તમારી
 તુટીને તોડશે.
 અને પશુબળના પાર્શ્વિ પગરણના પોત પણ પ્રજાને પરખાની
 ફરી જગતને જગના જોખમમા નહિજ જોડશે
 અને તો એજ સિદ્ધાત સલ થશે કે —

(૨)

સદાએ, આત્મ પ્રભા બળવાન જગતમા... (૨)
 શિવ વિપણને ધ્રુવાથી પણ જીવ છે મહિમાવાન
 મુધરે એ શક્તિએ સધળા શક સાંતુ શયનાન
 ભરતભૂમિના ભદ્રવિરોતુ એ તપ ધર્મ વિધાન
 આત્મ શાસ્ત્રી અહપ મધાએ અન્ય શાસ્ત્ર વિજ્ઞાન
 (નય છે)

પ્રવેશ ૧ લો

પાત્રેઃ-સહસ્રાબ્દુન અને તેના મુભટો

સહસ્રાબ્દુન પ્રભાત થાય છે, રવિરાજના ન્દ્ય કિરણો
 વિધમા વિસ્તરે છે અને એ અપૂા અલભેલો આનદ આખોને
 આજી નાખે છે ભૂમિને ભય અને આનદલગ્ની બનાવે છે
 પરતુ એ સધળાપર સસારમા આજે ક્ષત્રિયોની સત્તા છે.

“ જગત સસાર-આ શુદ્ધકારમા ઈતિખાર ક્ષત્રિયનો,
 સકલ સસારમા સચારને મનકાર ક્ષત્રિયનો,
 વિષ્ટ ભયકાર આ ભયકાર ત્યા વ્યવહાર ક્ષત્રિયનો,
 જગત આવારથી પ્રતિકાર નહિ થન ક્ષત્રિયનો,
 ઇચ્છાવડ ઉરથી અમે જે ધારીએ તે થાય છે,
 ભાવુ ઉમે અમ્તાચળ ને ચદ્ર પૂવે જાય છે ”

એક સુભટ જે મહારાજ । એમજ હોય તો જેગેશ્વર
 જમનજિ પામે ઈચ્છિત કૃપા ત્રી કામધેનુનો વાસ છે અને
 તેનાજ પગ્ગિળથી તેમના પુણ્યનો પૃથિવિમા પ્રકાશ છે જે
 અપનુ આનુ અગધ મળ છે તો એ ગાયને આપ મેળવે
 તેમાજ તમારી શક્તિનો વિકામ છે એજ કર્મમા તમારી
 કિતિનો નિવાસ છે

સહસ્રાર્જુન -જે સુર્ય સ્થલાવી શક પર્યાય પણ અટકાવતો
 કાશ્યપા ઉતારી પૃથ્વીપર સુરરાયને પણ લાવતો
 તે એક બ્રાહ્મણ પુત્રથી કરનાર છે સસારમા ।

એ ગાય પણ આની જશે જે જે હવે કાશ્યપારમા
 એ ગામને મેળવના મારૂ મર્વ સન્ય કરારથી પ્રયાણ કરી ગયુ
 છે તે તુ જાણે છે ।

(એક દૂત આવી સહસ્રાર્જુનને પ્રણામ કરી ઉભો રહેછે)
 સહસ્રાર્જુન સેનાધ્વજ ! તમારૂ મુખ કેમ મ્તાન નિરખાય
 છે અને તમારૂ હૃદય શોકાન્વિત હોય તેમ કેમ અવ-
 લોકાય છે ? કહો કામધેનુ પ્રાપ્તિના શા સમાચાર છે ?
 વિજયની વધામણી આપો છો કે આ કાગ્યમા હારનો
 હાહાકાર છે ।

સેનાધ્યક્ષ—મહારાજ ! આ જગની પ્રલેવાય ના એવા બનાવો
છે થયા

સહુ સૈનીકો મહારાજના સુખ તથા સર્ગે ગયા
નવ કામધેનુ સાપડી પડી છે । તે તે આ કરી
આ કષ્ટ મહા દુખ દાયી ડ બસ રક્ષનારો શ્રી હરિ । ’

સહુઆબુન—‘શુ સત્ય હુ આ માલગુ કે જ્વનનો આભાસ છે
પૃથિવિપતિ અર્જુન તણા બલનો જગતમા નાશ છે.
શુ સૂર્ય કે તોદો પડયો ’ ગળી આ ગયુ આકાશ છે
અવની બધી ફાટી ગઈ’ શુ પૃથ્વીનો મહા નાશ છે ’’
એક ફૂત આવીને મહારાજ । જ્વનના પુત્ર પરશુરામે
આપનાપર આક્રમણની તૈયારી કરી છે માટે અત્રેથી સત્વર
પ્રસ્થાન કરો તેમાજ આપનુ માન છે
સહુઆર્જુન. જો એમ હોય તો પ્રધાનજી । પ્રસ્થાનની તૈયારી
કરો (બધા જાય છે)
પ્રવેશ ૨ જો.

પરશુરામ—જમદગ્નિનો પુત્ર

ચાર બીજા સરહારો

વિષ્કંભક—પરશુરામનો ભાઈ

પરશુરામ—વિષ્કંભક ! ક્ષત્રિયોના મહનુ મહન કરવા અસ્પ
અવસરમા આપણુ સૈન્ય જાય છે તેમા સેનાધ્યક્ષપદ પર
મે તમને નિય । કર્યા છે માટે સત્વર તૈયાર થાઓ અને
દુશ્મનોની દુર્ગો નાખવા રણસમયમા આલ્યા જાઓ.

વિષ્કંભક—નહીં હું આપના મુખથી આ શુ સાબળું છું ?
શુ આત્મભોનો ધર્મ તલવાગ પકડવાનો છે. કહે સહોદર
વેદ ધર્મના શા ફરમાનો છે ?

પરશુરામ એ વિપયના વિચારનો તને અવકાશ નથી તું જાણે,
છે મારો સ્વભાવ કેવો વિપય છે તે પિછાણે છે છતાં
મારી ઈચ્છામા આશકા કેમ આણે છે ?

વિષ્કંભક હું ધાર છું બહીલ સહોદર પરશુરામ હજી
નાદાન છે

પરશુરામ પરશુરામ નાદાન છે કે આ યોલનાર બેઇમાન
રાયતાન છે ?

વિષ્કંભક અર્થ આદર્શને આધારે ક્ષત્રીયોને સમક્ષેર
મોપાય છે

આત્મભો ધર્મનો ઉપદેશ કરવામા પ્રવર્તાય છે.

વર્ણુ કર્મને વિસરનાર વિદગ્ધ પુરુષો પાપમા પટકાય છે
પછી કહે પરશુરામ તમારી આગા શુ ધર્મને અતુલુળ થાય છે ?
પરશુરામ વિષ્કંભક ! મારી આજ્ઞાની સલતાનો મને સ પૂજી
પચાય છે

મારી હજીને ઉદ્ધ પનારની દેહ તૂકટે તૂકડા થઇ ભસ્મ થાય છે.

વિરોધ એ પરશુરામના કારાગૃહ પરય છે

અધર્મીઓનો શત્રુ આગા સિ અંગે એ પરશુરામના કામ છે.

અને જગતના ક્ષત્રીયોનો નાશ એમાજ આ આત્માનો અભિ
રામ છે

‘બાળુ ચઢાવુ કાસીએ રિપુને પછાડી મારવા
નરનારી બાળક સર્વને સાથે મળી સહાયતા

નિક્ષાત આ પૃથ્વી હ = બિલાષ એ અતગતણી,
 રમરણમા છે,
 સહારવા સહુ ક્ષત્રીને એ તિલા આપણી ?

(૩)

વિષ્કભક આ ધર્મ કર્મ નથી કાષ્ટ આ થાય અધર્મજ ભાષ્ટ
 કાં કોષવડે કચડાષ્ટ ? એ પાપ તથા વિપદાષ્ટ ?
 નહિ ક્ષાત્ર તેજ કરમાશે, પ્રાણણથી રાજન થાશે,
 જમ આ અપકિતિ ગાગ, નડીમહુ ક્ષત્રી હણાશે,
 નવ કુળો તથા ભરમાષ્ટ આ ધર્મ કર્મ નથી કાષ્ટ.

પરશુરામ વિષ્કભક ! જા દુઃ આની રીતે ઉદ્ધાસને
 બદલે નિરાશા ફેલાવતો મટી જા !

સેનાપતિજી ! એક સૈન્ય સહસ્રાર્જુનનો વધ કરવા મોડલો
 અને બીજુ સૈન્ય તૈચાગ કરી જમતના મહાન રણુવીગ
 રાજ અદ્રમેનનો વધ કરવા તમે પોતે મારી સાથે તૈયાર
 થાઓ, ચાલો ત્વરા કરી અને પાપડીઓના પ્રાણુ દરે

(અંત છ)

અવેશ - જો

સ્થળ પરશુરામની ઘાવણી

પરશુરામ પોતાના પગદરે સાથે બેઠો છે *

પરશુરામ “ક્ષત્રીને સહારવા પણ લીધુ તે પાર આજે કરી
 આપ્યો તે જરા પૃથ્વીમા પલકમા તારી કૃપા શ્રી ળિ !
 એવા જો = બિલાષ થાય ઉરમા સૌ પાર તે પાડજો
 હે કિસ્તાર કૃપા નિધાન મુજથી અઝા દયાળુ થજો.”

મમરત પૃથ્વીને નિ ક્ષાત્ર કરવાનું પશુ લીધું અને તે દુષ્કર
ભવસિદ્ધુ ભગભગ તરી ગયો રાજ સહસ્રાભુનના પશુ સહસ્ર
દૂકડા કરી તેનો વધ કાધો હવે માત્ર રાજ ચદ્રસેન મારા
ખજનો સ્વીકાર નથી કરતો અને હજી મારા બદીખાનામા
પડી પોતાની કીર્તિ જાળવે છે તેનો નાશ કરવોજ આવશ્યક
છે પ્રધાનજી ! ગજ ચદ્રસેન અને તેના સરદારોને હાજર કરો

(ચદ્રસેનને ભય પ્રધાન આવે છે)

પરશુરામ રાજ ચદ્રસેન ! જે ક્ષત્રીઓ મારે શરણે આવે
છે તેજ આયુષ્ય રાખવામા કાવે છે તો હવે તાજે થઇ
જીવવાનું તને ભાવે છે કે મૃત્યુને આગણે સિધાવે છે

ચદ્રસેન પરશુરામ ! મનુષ્યોને પ્રભુ બનાવે છે જલ્લાદોની
જાદગીનો પશુ અત આવે છે ત્યા શુ તુ ચદ્રસેનને
મૃત્યુનો ભય બતાવે છે ધર્મ માર્ગ પરાયણ કેસરીને શુ
કષ્ટથી તાવે છે-સતાવે છે.

પરશુરામ એ શબ્દ હુ સ્હાતો નથી તુ ટેક તારી તોડશે
કે વ્યર્થ આ મુખાંધથી શુ જાદગી છોડશે
મિથ્યા અરે હડિલાઇથી જીવ ઝેર સાથે જોડશે
કે કુલ આ કાયા તણો તેને નકામો ફેડશે ?

ચદ્રસેન માગઃ સુકાઇ સષ્ટિના શુ નાશ સર્થ તણે થશે
તજશે નવ પશુ ઉખ્યતા કિરતાઃ અન્યાયી થશે
બનશે અહિ સક કેસરી ગતિભાજ કેરી ખૂટશે
પશુ ટેક ક્ષત્રીય વિરની નહિ છૂટશે નહિ વૂટશે

પરશુરામઃ તો જાણુને નિજહરતથી તુ મત્યુને સ્વકારશે
 આ જીદગી લાખી હશે તેને હરામી ! આરશે
 ચડાળ ! કા હૃદ યદી મુજ પ્રેમને પ્રતિકારશે
 કા વ્યર્થ આ હઠીલાઇથી આયુષ્ય આપુ હારશે
 ચ દ્રષ્ટેન આ દેહના ટૂકડા કરો કે ઝેરથી કાયા ભરો
 તેનો ન કાઇ ખગખરો આ પ્રાણુની પરવા નથી
 કિરતાર જગમા એક છે જે એક મારી ટેક છે
 તો માર્ગ મારો નેક ત્યા તુજ બાણુથી પરવા નથી
 પરશુરામ (ચ દ્રષ્ટેનના સરદારોને) કીડ છે ! તમે પણ શુ આ મુખની
 સાથે મગવા માજો છો કે આયુષ્ય અરખલીત
 રાખવા અરણે લાગો છો ?

(૪)
 સુભટો. છે કિર્તિ અમોને પ્યારીરે મીથ્યા છે અન્ય કામ,
 નવ ટેક કદી તૂટનારીરે . પાખડી પરશુરામ !
 ફરકે લાખો તરવારો રતા થકી અમને મારો
 આ પ્રાણુ જલે પડનારોરે . મેળવશુ મોક્ષ ધામ
 હિમગીરી પણ કદી ડગમગશે મોભે કદી નેવો મળશે
 અમધર્મ લગીર ન ચગશેરે પૃથિવિમા છે પ્રણામ
 પરશુરામ પ્રધાનછ ! આ સર્વને બળતી ભઠીમા નાખીને
 મારી નાખો સહસ્ત્રાણુનના પકડાએલા કુટુબને ઝાડથી
 લટકાવી નીચેથી અગ્નિની જવાળા સળગાવી મારી નાખો
 અને ખીજા કદીઓનો એનીજ રીતે નાશ કરો
 પ્રધાનછ ! આ ઝવિરાળને શા મોદે આણ્યા છે
 પ્રધાન મહારાજ ! એમણે ચદ્રમેન મહાગજની સગણી સ્ત્રીને
 આશ્રમ આપ્યો છે.

પરશુરામ. યોગીરાજ ! એ સ્ત્રીને માટે સ્વાધીન કરી દેવી
પડશે અને દ્વારેજ તમોને પણ બંધન મૂકિત મળશે

યોગીરાજ જે પરશુરામ તુ મારૂ એક વચન પાળવા તૈયાર
હોય તો તારૂ વચન પાળવા હું પણ તૈયાર છું

પરશુરામ આર્થ ઋષિઓના વચન પાળવા એ તો મારો
ધર્મજ છે.

યોગીરાજ તો પરશુરામ એ સ્ત્રી હું જીવતી તને આપુ છું
તુ એના ઉદરનો ગર્ભ શસ્ત્રહીયાથી બહાર કાઢી જીવનો
મને આપી દે

પરશુરામ “મારી બધી મનકામના તે ભખ્મ આ પળમાં થઈ

ઈચ્છા હૃદયમાં જે હતી વચને બધી પલટી ગઈ

એના ઉદરમાં પુત્ર છે તે કિર્તિ મેળવશે ખરે

તારા વચનથી વિશ્વમાં મુજ સન્નુ આ તે ઉગરે

મુલ્સદી થઈ તરવારને તે વાપરી બહુ માનથી

આ વિશ્વમાં વિજયી થશે કાવચના અભિધાનથી

એ વશની વૃદ્ધિ વડે ‘કાવચ’ ભાતી ચાલશે

મમ શત્રુની પણ વિશ્વમાં આશિષ દઉં વૃદ્ધિ થશે.

ઋષિરાજ ! પછી એ સ્ત્રીના પ્રણય લેવાનું શું પ્રયોજન છે

જાઓ ઋષીગજ ! નખને બંધન મૂકતી મળે છે

(જાય છે)

પરશુરામ હવે માત્ર રાત્રીનો સંકાર કરવાનું અવશેષ છે

તે વાસના બર લાવે અને ત્રિલોકમાં પરશુરામનો જય

જયકાર વર્તાવે

સુભટ્ટો: ભગવાન પરશુરામનો જય.

પ્રવેશ ૪ થી.

પરશુરામની દાવણી

(ત્યાથી રામચંદ્ર પોતાના સૈન્ય સાથે જાય છે

પરશુરામ તેને જઈ અટકાયે છે)

રામચંદ્ર—તું આ ભૂમિપર મહર્ષિ પરશુરામની સત્તાને
વિસ્તાર છે

પરશુરામ—શુ હા, પણ તે પહેલા જણાવ કે તું ક્ષત્રિયનો
કુમાર છે.

રામચંદ્ર—(પરશુરામને જોઈ વદન હો મહર્ષિ પરશુરામ !
જાણ્યા છતાં પણ એ પૂછવાનું શું પ્રયોજન છે ?

પરશુરામ—રામચંદ્રા પૃથ્વીને ક્ષત્રીયોથી વિમુખ બનાવવી એ
મારું કામ કે—મારું જીવન સંક્રામ છે

રામચંદ્ર—તો ક્ષા. રક્ષક આર્ય સેવકોમા પહેલું મારું નામ છે

પરશુરામ—રામચંદ્ર જો એમ હોય તો યુધ્ધને માટે તત્પર થા
વારું સૈન્ય મણુ ! જો તમે તમારા સ્વામીથી વિમુખ બની
મારે શરણે આવવા ઇચ્છતા હો તો તમને પણ મુક્તિ
મળશે ! બતાવે, એ બાતમા તમ્હારી શી આશ છે !
જીવનની આશિષ છે કે હાનિમા મરણુ ઇચ્છાનોજ
વાસ છે

પહેલો—જે સ્વામીથી પોષાઈને તેનું પછી હિત ના કરે,
ક્યાપરે લોભાઈ જે સમ્રાજ્યાં જાતા કરે ?

આયુષ્ય એણે જાય તે એ જન્મ મિથ્યા થાય છે,
જે સ્વામીના દ્રોહી બને તે નર્કમાં પટકાય છે'

શીળે—'ક્ષત્રી તણી કાયા મળી પછી યુધ્ધમાં નવ સચરે
જીવ્યો વૃથા તે વિશ્વમાં રણ ત્યાગી જે પાછો ફરે
તે દેહને જન્મવાનારી નાર પણ લજવાય છે
છે કોણ એવો મૂર્ખ જે નર્કે જવા દિવ થાય છે'

ત્રીજે—'પયપાન ક્ષત્રાણી તણ સાર્થક ન સૃષ્ટિમાં કયું
આ પૃથિવિ પગ તે કષ્ટનું દિલ ભાર જેવું છે ભયું
રણક્ષેત્રમાં જ છે મૂક્યો પાછો પછી ધરતા નહિ
કાયા થકી મરજે ભલે' આત્મા વડે મરતા નહિ.'

ચોથા—પૃથ્વીના પટપર ધરી કાયા રમ્યા ન રણસત્રામ
વિક્લ શવન સૃષ્ટિમાં તેવું ધરિ ન હૈયે હામ
ધરી ન હૈયે હામ કદાપી વૃથા જીવ્યો જન્મમાં તે પાપી
માતા પિતા તે ના લજવાયા પૃથ્વીના પટપર ધરી કાયા

પાચમે—ધરામાં ધરી દેહને ધુળ કીધી રણે ના રમ્યો ધિક્ક તે
દેહ લીધી,
ગઈ લ્હાણુ તો રિગના પ્રાણુ લાજે ગળુ આપણું છે હવે
ધર્મ ઠાઝે

છઠ્ઠા—હ્રદયથી રજત મો ખુટે હારો ખજરો છુટે
ધડકતી તોપ પણ ખુટે છતા હું ટેક ના તોડુ
નીચે અસમાનને લાવો જમીનપર વ્હાણુ ચલવાવો
ભલે દુશ્મન પ્રણુ થાવો અધર્મે પ્રાણુના જોડુ

આતમો—જલાવો ભટ્ટીમા નાખી ચલાવો રકત અગારે
 યદ્ જલાદ જો કાપો ભને સમશોરની ધારે
 ડહી ખજર ધરી શીરપર દયા હિનતા વડે મારો
 ચુકુ નહિ પ્રાણુથી ખ્યારો અમારો ધર્મનો ધારો'

આઠમો—નહિ ક્ષત્રી કલાપીજ ટેક મૂકે ધરણી મહી તે નવ
 ધર્મ ચુકે
 નવ ધર્મ તણા કદી કોહી ચવુ જીવી જીતવુ કે પ'જી
 સ્વર્ગ જવુ.

શમચ દ્ર—પરશુરામ ! આ પ્રભુના જાળકાને જોર કરવાં
 ઉપાડેલી સમશોર તેથી તો દશમેર ફેલાશે વેર
 શસ્ત્ર તો મ્લેચ્છને દળાના માટે છે પ્રેમ સમ્રામયે સ્નેહથી
 મળવા માટે છે વળી પ્રાણણોનો ધર્મ તો ક્ષત્રીયોને ઉપ-
 દેશ દષ્ટ ધર્મ માર્ગમા વાળવાનો છે

પરશુરામ—રામચ દ્ર ! તમારી દૃષ્ટા સર્વાથા વદનીય છે
 પરતુ ક્ષત્રીયો પોતાના જાળમા મરતાન છે તેમને અપૂર્વ
 અભિમાન છે એક રીતે તેઓ જગતના શયતાન, ના
 ફરમાન હયવાન છે

રામચ દ્ર—આ શબ્દો ઉચ્ચારનાર પરશુરામ મહર્ષિ કહેવાય
 છે તેવું મને આશ્ચર્ય થય છે છતાં પણ પરશુરામ !
 તમે પ્રાણણુ સંતાન છે. મારા કંઠપર સમશોરનો વ્હાર
 કરવો એ પાપ છે તમને ક્ષ યે થી વેર હોય તો ભમે
 મારા આ નિશ્ચય હોલકા કરીકો તેનો અને મારો નાશ

કરો બધુ બધુ પર સમગ્ર જીવની એ મહા પાપ છે
તેમા શ્રી હરિના સતાપ છે સૈનીકા । આગળ આવો
અને મૃત્યુને મટે તૈયા થઓ

પરશુરામ—શુ વાક્ય છે આ વિરનુ પુ.પાર્થના આ કામ છે.
તું રામ છે પણ રામેનુ તુજગો જરાએ નામ છે ?
ક્ષત્રી તણુ સ સારમા સત્કાર્ય તો સ ગ્રામ છે
રણુક્ષેત્ર એ રણુવીરનુ મહામોહ કર ધામ છે

રામચ દ્ર—“તલંવાર લાવા પ્રહારથી બધુ તણો વધ થાય ના
બ્મા પ્રેમથી કણ્યો મટે ત્યા ક્ષત્ર કે વપરાયના
આ આસુરી બળ આપનુ ચિરકાલ તે રહેશે નહિ
આત્મા તણી શક્તિ કદી તમ પાપને રહેશે નહિ ”

શક્તિ સાધન અને તમારો નાશ કરવાની સત્તા
છતા પણ દેશબધુ પર નવવાર ઉગમવાનુ પાપ માની
શરયુ થયા વિના તમારી સામે ઉભો છુ બ્લેઉ છુ
તમારી સમશેર અને કેરી રીને કહે છે જરે

પરશુરામ. સેનાધ્યક્ષ । રામચત્રના અને તેના સરદારોના પ્રાણ
પાર્થવિ દેહથી બુદ્ધ પાડો

(રામચત્રને)

સેનાપતિ—ગમચદ્ર । ચાલ સત્તા મગશેર કાઢો

પરશુરામ—સેનાપતિશ્ચ । રમચ મગશેરથી યુધ્ધ કરવાનો
પ્રતિકાર કરે છે છતાં ન સાર કરે છે તમારી
તલવાર ચલાવો અને આ દુરમનના અત લાવો

(૫)

લક્ષ્મણ—જગત કીરતારના ધગ છે ન તેમા દુશ્મનો કોઇ
બધાથી આત્મ આ પર છે ન તેને નાખશે ઘોષ
ભલે ધાલણુ અગર બગી, કદી હો વૈશ્યનો સગી
હૃદય કીરતારથી રગી જુઓના દુશ્મનો કોઇ

પરશુરામ—ચાલો સત્વગ સમરોરથી આ પાપીઓના પ્રાણ
જુદા કરો

સેનાપતિ—મહર્ષિરાજ ! તિશસ્ત્ર ઉપર પ્રહાર એથીતો
ચાય છે ધર્મનો પ્રતિહાર, રામચંદ્ર નો ઉપાડે તલવાર
તો પછી અવગ્ય હુ યોનો કર સંહાર

પરશુરામ—સેનાપતિ ! શુ મારી આજ્ઞાનો ભંગ ચાય છે

સેનાપતિ—નૂતને હૃદયે શૂટતે મને ધમને ધારવા આપની આજ્ઞા
સોપાય છે

પરશુરામ—(બીજાને) તમારી સમરોર પશુ શુ આમ શરમાય છે
શુ દુશ્મનોનો વધ કરવા યો પાપ કહેવાય છે

બી. સેનાપતિ—નથી જ્યા શરન કે કરમાં નથી નો વેર અતરમા
પછી જગ આ પ્રભુ ધરમા ચલાવુ શરત્ર શુ મારા ?

ત્રીજો—નથી જ્યા વેરની પરવા ઉભો વિરમોતથી મરવા
કપટ ત્યા શા પછી કરવા વડાની સોહીની ધારા

ચોથો—હૃદયમા પ્રેમ નો ને ને ઠાંચો છે ખેશ પડછાયો
પછી લઈ કોરનો ને ને ને ને ધન્યુ ધર્મ હલારા.

પરશુરામ—તો મામે થ ને ને ને ને હાથેજ તારો વધ
કરું છુ અને મારી આત્મને અનુસરું છુ.

(તલવાર મારવા જાય છે તે પડી જાય છે)

પરશુરામ—હે કમલાજ્ય ! પરશુરામના હસ્તનો પ્રહાર નથી પામ્યો પ્રતિકાર છતાં આજ આ શુ જુએ છે સસાર બસ, મને લાગે છે મરી પ્રભુતાનો પ્રતાપ પૂર્ણ થયો છે રામચંદ્ર !

‘અધર્મે ધર્મની પડતી જગતમા થાય છે જ્યારે
મનુષ્યોના હૃદય માહી હરિ અવતાર લે ત્યારે’

ક્ષત્રીયો કેવળ પાતનનું કામ તજી પ્રજા પિડન કરતા હતા તેથી મારા સ્વાર્થને માટે નહિ પ્રજાપાતન માટે મેં આનંદ શયન રચ્યો હતો. મારા હૃદયમા પ્રભુનો અવતાર થયો હતો, હવે ધર્મરતો અવતાર તારા હૃદયમા થયો છે ભરતની રક્ષા માટે દેશસેવા માટે અસુરોનો યાજ્ઞ અમળાએાનો પશુ નાશ કરજે અને પરમ પાવની આર્યમાતાને જગતમા ઉજવણ કરજે રામ ! આશ્ચર્ય આ પરશુરામનું કામ તુજ બળવળે મારો પ્રવૃત્તિ જન્મપૂર્ણ થાય છે પરશુરામ મેઠા સાધવા અરણ્યમા જાય છે જ વિજયી યા એ મારો પેગામ છે
સર્વ—આત્મ શક્તિની અમર પ્રભુતા જગલર ભરજો પ્રાણુ વિશ્વનો કરવા ને નિરવાણુ

વિશ્વમા મેળવ ભરતમાન જગતમા આ ઝટ મહિમા વાન અસુર સુર આવો ના- ગાન વિન્ની થા મહુ તારા સતાન બને ફરી ભારત તેજાનધાન નન્દ પ્રકટો અહિથી જ્ઞાન સૃષ્ટિમા મળાને અમુક્ષમ માન થ ને ને કૃષ્ણે 'જગ હિવાન

રાષ્ટ્રીય અધ્યાપક મડળા ૧૧ દ્વિતીય સમારભ વખતે
ભજવાએલો પ્રયોગ

